

اختلاف میان مسلمانان نباید به دشمنی و خصومت تبدیل شود

پژوهشگر و فعال اجتماعی از لبنان با تبیین دیدگاه شهید آیت‌الله سید علی خامنه‌ای درباره وحدت اسلامی، تأکید کرد: اختلاف در اندیشه، مذهب و دیدگاه‌های سیاسی امری طبیعی است، اما این اختلافات نباید به دشمنی، نزاع، توهین و از بین رفتن روابط میان مسلمانان منجر شود؛ بلکه گفت‌وگو، احترام متقابل و تمرکز بر مشترکات باید مبنای تعامل میان مذاهب اسلامی قرار گیرد.

به گزارش روابط عمومی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، لینا منتش، پژوهشگر و فعال اجتماعی از لبنان، در وینار یازدهم چهلمین کنفرانس بین‌المللی وحدت اسلامی اظهار داشت: از دیدگاه سید علی خامنه‌ای، اختلاف در اندیشه، مذهب یا دیدگاه سیاسی، پدیده‌ای طبیعی و از سنت‌های آفرینش در میان انسان‌هاست، اما آنچه اهمیت دارد این است که اختلاف نباید به دشمنی و خصومت تبدیل شود.

وی افزود: هنگامی که در یک مسئله با یکدیگر اختلاف نظر داریم، نباید وارد نزاع شویم یا یکدیگر را دشمن تلقی کنیم؛ زیرا چنین رویکردی موجب شکست و ناکامی در کار جمعی خواهد شد.

این پژوهشگر لبنانی ادامه داد: بر همین اساس، شهید آیت‌الله خامنه‌ای بر گفت‌وگوی مستمر، احترام به طرف مقابل و تمرکز بر مشترکات گسترده میان مسلمانان تأکید داشت.

منتش با اشاره به تنوع دیدگاه‌ها و فتواها در میان علما و اندیشمندان گفت: تفاوت دیدگاه‌ها و تنوع آرا امری معمول است و نباید موجب قطع رابطه، طرد یکدیگر یا ایجاد دشمنی شود.

وی تصریح کرد: اختلاف در مسائل اعتقادی یا فروع مذهبی به هیچ‌وجه مجوز توهین، ناسزاگویی و اهانت نیست و هر فردی حتی اگر دیدگاهی متفاوت داشته باشد، باید در چارچوب ادب و احترام با دیگران رفتار کند.

وی تأکید کرد: حفظ احترام متقابل باید همواره مورد توجه قرار گیرد و مذاهب و جریان‌های اسلامی باید با تقویت نقاط توافق، بر اصول مشترک تمرکز کنند و از مسائل جزئی و اختلاف‌برانگیز عبور کنند.

این فعال اجتماعی لبنانی، آزادی اندیشه و اجتهاد و تشویق به پژوهش و جست‌وجوی معرفت را از دیگر اصول مورد تأکید شهید آیت‌الله خامنه‌ای دانست و گفت: شجاعت در فهم علمی و پژوهش باید بدون ترس و ارباب فکری مورد توجه قرار گیرد.

وی افزود: البته گفت‌وگو و تعامل با مخالف نیز دارای ضوابطی است و باید بر اساس منطق علمی با اندیشه‌ها مواجه شد؛ یعنی سخن باید با دلیل، حجت، برهان و تبیین همراه باشد، نه با تعصب.

منتش خاطرنشان کرد: هر فردی می‌تواند دیدگاه خود را مطرح کند، اما این دیدگاه باید بدون تعصب و بدون تخریب شخصیت دیگران بیان شود.

وی در ادامه گفت: وحدت به این معناست که اجازه ندهیم اختلافات، فضای عمومی جامعه و انسجام اجتماعی و سیاسی امت را تحت تأثیر منفی قرار دهد.

این پژوهشگر لبنانی همچنین بر ضرورت حفظ احترام و کرامت علما و اندیشمندان تأکید کرد و افزود: حتی اگر برداشت‌ها و دیدگاه‌های ما با عالمان و اندیشمندان متفاوت باشد، باید احترام آنان را حفظ کنیم؛ زیرا اختلاف نظر در یک مسئله نباید احترام متقابل را از میان ببرد.

منتش اظهار داشت: لازم است درباره مفهوم وحدت اسلامی، تقریب مذاهب و چگونگی مواجهه با افزایش تعصب در گفتمان‌ها و فرهنگ اختلاف در عرصه سیاسی بیشتر تأمل کنیم.

وی افزود: شهید سید علی خامنه‌ای با چنین رهنمودهایی تلاش کرد، مردم و جریان‌های مختلف را حول یک هدف مشترک متحد کند تا جامعه‌ای عادل، سالم و آگاه شکل گیرد؛ جامعه‌ای که به دیگران ظلم نکند، به آنان افترا نزند و کرامت و احترام انسان‌ها را خدشه‌دار نکند.

این فعال اجتماعی لبنانی در پایان با اشاره به ابعاد شخصیتی شهید آیت‌الله سید علی خامنه‌ای گفت: آنچه از رهبران و الگوهای دینی می‌آموزیم، تنها در سخنان آنان خلاصه نمی‌شود، بلکه در رفتار و سیره عملی آنان نیز تجلی پیدا می‌کند و با نگاهی به تواضع، عبادت، جهاد و تلاش ایشان می‌توان دید که این ارزش‌ها در عمل نیز نمود داشته است.